

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

3. De praemio atque poenis legis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

lis est, id est, vult impleri spiritu, docet purum & castum affectum erga res & uxorem proximi: docet dilectionem proximi, ne offendatur vel in persona & rebus &c. Ideò Decalogus repetitus est in Evangelio propter internos illos affectus, & requirit veram Dei notitiam, fiduciam, timorem, & perfectam dilectionem.

At inquis: Cur Decalogus voce diuina reuocatus est, atq; in tabulis scriptus, quandò lex naturæ hoc ipsum docebat? vt enim oculis lumen quoddam diuinitus est inditum, ita mentibus humanis est insita quædam notitia seu lumen quoddam, quo per sese agnoscunt & iudicant esse vera: natura enim quadam homines vera & certissima agnoscunt, vt facere proximo quæ sibi fieri vult Natura quoq; agnoscit quòd sit conditus, quòd habeat Deum iustū & benefactorem, &c. Respondeo, quia vitio originalis peccati, lex naturæ fuit plurimum obscurata, ideò vt certior extaret notitia atque testimonium per verbum Dei, quæ homo faceret & non faceret, ideò fuit renouatus decalogus, vt certus fieret homo, hæc Deo placere.

3. Tertio, toti Decalogo additæ sunt promissiones & comminationes pœnarum, Exo. 20. dicitur: Ego sum Deus tuus, visitans iniquitatem Patrum in tertiâ & quartam generationem, scilicet hic temporaliter, non enim hoc intelligitur de æternis pœnis, qua pœna nemo punitur nisi propter proprium peccatum Sic Saul propter inobedientiam cum posteritate deletur, 1. Reg. 31. peccatum Dauidis etiam in tota eius gente punitur, 2. Reg. 12. Sic propter idololatriam Salomonis, regnum Israël distractū est, 3. Reg. 2. Sic tota domus Ieroboam propter vitulos aureos deuastata est, 3. Reg. 14. Sic vnum peccatum peperit infinitas calamitates & infinita peccata. Et hodiè punit Deus mundum errorib. bellis, dissipationibus rerum

rum publicarum, & alijs ingentibus calamitatibus propter transgressionem suorum mandatorum, sicut patet Deut. 28. Leuit. 16. Ideò magnitudo ire Dei aduersùs peccata, ponderanda est. Habent quoque præcepta promissionem beneficentiæ Dei, sicut Exodi. 20. faciens misericordiam in millia diligentibus me. donat enim Deus pacem, victoriam, fertilitatem, defensionem, felicitatem in consilijs & rebus gerendis, &c. Et quanuis promissiones Legis sint conditionales, & re ipsa nemo legi satisfaciat, attamē Deus approbat illam inchoatam obedientiam, propter Christum in quē credimus, & dat præmia pro illa omnibus, Matth. 5. merces vestra copiosa est in cælis. Deindè, quia Deus vult Ecclesiam suam in hac vita conseruare, ideò dat varia præmia hîc corporalia: Exercet quoque pios, vt peccatum in carne mortificetur, attamen præcipua præmia & præcipuas pœnas Deus differt in futurum. Sic Christus promittit temporalia præmia, Matt. 6. Primùm quærite regnum Dei, Et 19. centuplum accipiet &c. Marc. 10. accipiat centiès tantum nunc &c. Matt. 25. de negociatoribus. Et Paulus inquit, pietatem habere promissionem præsentis & futuræ vitæ, 1. Tim. 4. Huc pertinent historia regum deum timentium, Dauidis, Ezechiaë Gedeonis, qui gloriosis victorijs adornati sunt aduersus Idololatrias, sicut promittit Deus: Glorificantes 1. Reg. 2. me glorificabo. Præcipua autem præmia spiritualia, Psal. 90. quæ nec auris audiuit, nec oculus vidit, quæ præparauit Deus diligentibus se, in futuro manifestabuntur, 1. Corint. 2. Esa. 64. Promissio denique annexa Decalogo, aut quòd vult punire in tertiam & quartam generationem violatores, & in mille ostendere misericordiam, Exo. 20. hæc omnia testantur, esse præmia bonorum operum &c. Nam lex suas habet promissiones & punitiones in eos, qui eam aut faciunt, aut negligunt, Deut. 28. Leuit. 26. Exod. 20.